

Joanna Wieczorek
Zespół -Szkolno Gimnazjalny im. M. Konopnickiej
w Niechcicach
ul. Częstochowska 27
97-340 Rozprza
www.joannawieczorek.pl

11 LISTOPADA DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI

**Scenariusz montażu słowno – muzycznego pn. „Polsko, Ty zawsze wiernych
miałaś synów!...” [Edward Łojan]**

Źródło: Zasoby własne

Narrator I:

Witamy na dzisiejszej uroczystości całą społeczność szkolną. Zapraszamy na lekcję historii, którą dla Was przygotowaliśmy. Historia polskiego narodu jest tak obfita w ważne dla Polaków wydarzenia, że prawie każdy miesiąc można by nazwać miesiącem pamięci narodowej. Listopad jest pod tym względem szczególnie uprzywilejowany.

11 listopada 1918 r. nastąpiło zakończenie I wojny światowej. Dzień ten został uznany przez Polaków za dzień odzyskania niepodległości po 123 latach niewoli. Zapraszamy na montaż słowno-muzyczny” pn. „**Polsko, Ty zawsze wiernych miałaś synów!...**” przygotowany przez uczniów naszej Szkoły.

Do hymnu państwowego bacność! [Po hymnie: Spocznij!]

Recytator I:

Wśród chłodu i głodu, w obronie narodu

My zawsze do boju gotowi;

Choć dłoń nam skostniała, lecz serce w nas pała,

I grozim rozpaczą wrogowi!

Świat głuchy na jęki, nie podał nam ręki –

Już w pomoc nie wierzym niczyją;

Lecz z słowem modlitwy idziemy do bitwy

Wołając: Jezusie! Maryjo!

Bo Jezus męczony, przez katów sądzony,

Zna los polskich mężów i dzieciak –

Bo Maria w łzach cała, pod krzyżem omdlała,

Pojmując, co płacz polskich matek!

(...) Kraj z nami! Bóg z nami! Nad ofiar grobami

Ojczyzna i Wolność odżyją!

Więc naprzód - do bitwy! Ze słowem modlitwy,

Z okrzykiem: *Jezusie! Maryjo!* [Konstanty Gaszyński-*Pieśń strzelców przy zimowym ognisku*]

Do utworu instrumentalnego – *Dead Soldier's Waltz, March To War (Święto Niepodległości, Polish Independence Day)* 3,50' polecam nagranie filmu autora-*GhostDog780430* [Źródło: http://www.youtube.com/watch?v=_IOax6YThFg]

Narrator II:

„Chrzest Polski, rozbięcie dzielnicowe, Łokietek i zjednoczenie ziem polskich, Jagiellonowie i unie Polski z Litwą, Grunwald, wolna elekcja, Sobieski pod Wiedniem, Konstytucja 3 maja, rozbiory, powstania: kościuszkowskie listopadowe, styczniowe, śląskie, wielkopolskie, odzyskanie niepodległości, sanacja, II wojna światowa, Westerplatte, Kock, Armia Krajowa, powstanie warszawskie, Oświęcim, Katyń, PKWN, Bierut, Czerwiec’56, Gomułka, Marzec’68, Grudzień ‘70 - Radom i Ursus, KOR, papież Polak, Sierpień’80, Solidarność, stan wojenny, *Okragły Stół*, pierwszy niekomunistyczny premier Polski. Wreszcie wyjście wojsk radzieckich z Polski w 1993 roku...

To wszystko powinniśmy wiedzieć z kart historii, ale czy znamy daty rozbiorów, powstań narodowych? Wiemy kim był Romuald Traugutt, Józef Piłsudski, Władysław Sikorski, Jacek Kuroń, czy Lech Wałęsa? Czy, słyszeliśmy o pokoleniu Kolumbów i Żołnierzach Wyklętych? Dla których wolność, patriotyzm, umiłowanie ojczyzny nie były pustymi hasłami, ale stanowiły treść ich życia i działania. Dla nich odzyskanie niepodległości po 123 latach niewoli było wydarzeniem, które dyktowało poczynania i kształtowało ich postawę życiową i patriotyczną. A dla nas młodych, czy miłość do narodu dyktuje nam potrzebę poznania jego historii i kultury? Czy cechuje nas troska o los narodu i Ojczyzny? Czy zdajemy sobie sprawę czym jest dla nas i naszej Ojczyzny wolność?

Recytator II:

Wolności! Bądź nam siłą,

Co nadzieję wciąż rodzi, gdy wiary nie staje.

Daj zachować w umysłach dla przyszłych pokoleń

Dumny obraz Polski i język, i wiarę,

Gdy w obliczu śmierci przyjdzie nam się modlić.

Niechaj w sercach pewność jedną tylko mamy! [Źródło: *Zasoby internetowe*]

Recytator III:

11 listopada 1918 roku- odzyskanie niepodległości przez Polskę:

Ojczyzna wolna, znowu wolna!

Tak bije serce, huczą skronie!

Biały Orzeł w słońcu kwiatów

Przyleciał, by go ująć w dłonie.

Zawsze był z nami-ptak wspaniały,

Choć czasem ktoś odszedł daleko...

Bronił tej ziemi, bo ją kochał

Sercem pokoleń już od wieków.

Dziś w całej Polsce brzmi Mazurek ...

Dzisiaj radości kanonada!

Witamy wszyscy niepodległość

I jedenasty listopada. [Ryszard Przymus-Ojczyzna wolna]

Pieśń Patriotyczna - My Pierwsza Brygada [Źródło: <http://www.youtube.com/watch?v=SwSs8RWp4Bo>]

Narrator I:

Człowieku...jesteś najbardziej rozumną istotą stającą po ziemi, stworzoną na podobieństwo Boga. Świat, w którym żyjesz, oddychasz, bawisz się i smucisz jest teatrem, ty zaś tylko jego marionetką. Taką wizję ludzkiej natury głosił antyczny filozof - Platon. W teatrze, w którym jesteś kukielką, Stwórca z góry pociąga za „sznurki”. Mimo determinujących ograniczeń musisz odnaleźć się na tej scenie i „czynić innym to, co chciałbyś, aby oni ci czynili”. Człowieku „Boże igrzysko”, zmierzający nieuchronnie jak „Odys do swej Itaki”, przez całe bowiem życie poszukujesz, odkrywasz nowe cele, idee, dążenia. Wpływasz nieustannie na wizerunek swojego otoczenia. Walczysz o nie. Popychany w przestworza jakąś niezbadaną siłą, swoistym „modus vivendi”. Cóż jednak kryje się pod tą siłą? Wolność zagubiona gdzieś w meandrach historii stanowiła zawsze podstawę ludzkiej egzystencji. Być może dziś dyskusja o niej wyda się nam pozbawiona sensu. Żyjemy przecież w wolnym, demokratycznym kraju i często nie dostrzegamy powagi słowa wolność. Wkraczamy w XXI wiek, na świecie ludzie wciąż jednak walczą o wolność (ludy afrykańskie), o godne warunki życia, o powrót do ojczyzny. Wystarczy przejrzeć poranną gazetę, z której krzyczą tytuły: Historia i literatura, a w szczególności nasze rodzime pokazały, jak ważna w dziejach ludzkości jest WOLNOŚĆ. My, naród wybrany, nazwany „Mesjaszem narodów” wciąż o nią walczyliśmy. Przemierzaliśmy bezkresne drogi, znaleźliśmy ją po 123 latach niewoli. Niestety była to krótka chwila. Historia wówczas podarowała nam pauzę, mogliśmy zachłysnąć się nią, „zrzucić z ramion płaszcz Konrada”. Rok 1939 znów zabrał nam naszą utęsknioną wolność.

Później, kiedy wydawać by się mogło, że ponownie staliśmy się jej szczęśliwymi dziećmi, podstępnie ją wykradziono. [Źródło: Ewa Michalska, *Motyw wolności*]

Źródło: Zasoby własne

Recytator IV

*Od wojny, nędzy i od głodu
Sponiewieranej krwi narodu,
Od łez wylanych obłąkanie
Uchroń nas, Panie
Od niepewności każdej nocy,
Od rozpaczliwej rąk niemocy,
Od lęku przed tym, co nastanie,
Uchroń nas, Panie
Od bomb, granatów i pożogi,
I gorszej jeszcze w sercu trwogi,*

Od trwogi strasznej jak konanie

Uchroń nas, Panie

Od rezygnacji w dobie klęski,

Lecz i od pychy w dzień zwycięski,

Od krzywd - lecz i od zemsty za nie

Uchroń nas, Panie

Uchroń od zła i nienawiści.

Niechaj się odwet nasz nie ziści.

Na przebaczenie im przeczyste

Wlej w nas moc, Chryste.

[Jan Romocki -*Modlitwa Szarych Szeregów*]

Piosenka: *Szare Szeregi* +film o nich w prezentacji autora: [kamyk1995](https://www.youtube.com/watch?v=-uO1JAAQZDs) [Źródło: <http://www.youtube.com/watch?v=-uO1JAAQZDs>]

Recytator V

Polsko, Ty zawsze wiernych miałaś synów!..."

Oni dla Ciebie nigdy nie skąpili

Krwi swej ni potu, męki, ani czynów.

Bo śmierć i Życie Tobie poświęcili.

Nikt nie zna cichych bohaterów owych,

Którzy swe Życie w ofierze złożyli.

I nim do schronisk odeszli grobowych,

O Polsce wolnej, niepodległej śnili.

Oni widzieli oczyma proroków,

Jak słońce wolnym wychodziło świecić,

Jak się Ojczyzna wylania z mroków,

I próbowali więcej światła wzniecić.

I długo harfy brzmiały takim jękiem,

*Że duch narodu zrywał się do lotu,
Aż napelniły go takim oddźwiękiem,
Że zerwał więzy i to bez powrotu.
Może im teraz drzewo jakieś smutne
Zaszumi pieśnią Polski odrodzonej,
Już nie okutej w kajdany okrutne,
Lecz niepodległej, z letargu zbudzonej.
Dzisiaj nam grają harfy hymn wspaniały,
Harfy serc naszych, które szumnie biją.
Niż kiedykolwiek, bo długo płakały,
A teraz czują, że wolne, że żyją.
Czy nam wiatr smutku, czy szczęścia powieje.
Myśmy gotowi do walki, do czynów,
I nigdy nasze nie zawiodą nadzieje-
Polsko, Ty zawsze wiernych miałaś synów! [Edward Łojan -*Polsko, Ty zawsze wiernych miałaś synów!..*-]*

Utwór muzyczny: *Taki kraj* w wykonaniu Marty Bizoń.[Muzyka Zbigniew Raj, słowa Jan Pietrzak.] [Źródło: <http://www.youtube.com/watch?v=RoidjHh1W2w>]

Narrator I:

Do 1989 roku w Polsce panował bowiem złowieszczy system totalitarny - komunizm. Dziś mamy naszą upragnioną i wysnioną WOLNOŚĆ. Nie znajdujemy się pod jarzmem zaborców, narzuconych odgórnie systemów politycznych. Nie dopuścimy do jej utracenia. Pamiętamy słowa G. Byrona, uświadamiające wielopokoleniowe dzieło tworzenia niepodległości: „Walka o wolność gdy się raz zaczyna krwią ojca spada dziedzictwem na syna”. [Źródło: Ewa Michalska, *Motyw wolności*]

Utwór muzyczny Jacka Kaczmarskiego-*Mury* [Źródło: http://www.musicade.net/letra-de-cancion-mury_jacek-kaczmarski/]

Wolności jednak nie można rozpatrywać tylko w aspekcie ojczyzny. Spojrzeć na problem należy głębiej. Wolne chcą być nie tylko narody lecz ludzie. Do szeroko pojętej wolności zaliczymy naszą moralność, często targaną „wichrami historii”, religijną, duchową i twórczą. Zatem wsłuchajmy się w słowa Jana Pawła II, który powiedział: „Potrzeba nieustannej odnowy umysłów i

serc, aby przepełniała je miłość i sprawiedliwość, uczciwość i ofiarność, szacunek dla innych i troska o dobro wspólne, szczególnie o to dobro, jakim jest wolna Ojczyzna”. [Źródło: Ewa Michalska, *Motyw wolności*]

Naród nasz nie ustawał w walce o wolność!

Recytator VI

*Starym Ojców naszych szlakiem
przez krew idziem ku wolności!...
Z dawną pieśnią — dawnym znakiem —
my — żołnierze sercem prości,
silni wiarą i nadzieją,
że tam kędyś świty dniają!*

*Zawołały ku nam z dala
starych haseł złote dzwony! —
Zaszumiała kłosów fala...
wiatr z dalekiej powiał strony
i na złotym grał nam Rogu
pieśń o Sławie — i o wrogu!*

*Zamarzły się nam czyny
spod Grochowa — Ostrołęki —
Krwawych ojców krwawe syny
zapagnęlim świeżej męki,
bowiem w grobach kości stare
wciąż wołały: „Exoriare (1)!” [exoriare (łac.) – powstań]*

*Starym Ojców naszych szlakiem
przez krew idziem w nowe zorze! —
Z dawną pieśnią — dawnym znakiem,
po wyroki idziem Boże,
w przełomowej dziejów chwili,
którą w snach my wymodlili!*

*Niech za nami nikt nie woła!
Niech tam po nas nikt nie płacze!
Górq jasne niesiem czoła —*

*radość w piersiach nam kołacze,
duma ogniem lica płoni,
że idziemy — jako Oni!*

*Starym Ojców naszych szlakiem
przez krew idziem w jutra wschody,
z dawną pieśnią, dawnym znakiem,
na śmiertelne idziem gody,
by z krwi naszej życie wzięła*

Ta — co jeszcze nie zginęła! [Józef Mączka- *Starym szlakiem*]

Recytator VII

*Wiele lat minęło,
od kiedy wstała z krwi i wojny...
I dotąd na to Boże dzieło
spogląda wzrok nasz niepokorny.
Bo wytęskniliśmy się za nią długo,
przez setkę lat i dwie dziesiątki.
Pod mżących, mdlawych dni szarugą
naszego życia tlały szczątki.
Bo za nią, duchem niepodlegli,
nie ujarzmieni, nie poddani,
cierpieli jedni, drudzy legli
i szeregowi i hetmani.
Więc, kiedy nam się jawą stała,
królowa, w swoich szat szkarłacie,
pragniemy, aby zajaśniała
w niepokalanym majestacie.
Za jej purpurę damy zdrowie
i życie - za jej skrzydeł białość;
w potężnych lotach, jak orzeł,
strącimy w nicość pył i małość.
Bo czymże, by najcięższe rany,
te, które były i być mogą,
gdy w wolny świat, w swój szlak wybrany
szybuje Polska Bożą drogą?* [Antoni Bogusławski- *Wolność*]

Narrator I:

Weźmy sobie do serca słowa Antoniego Franaszka, który napisał, o to te znamienite słowa: „ (...) Każde minione pokolenie Polaków wierzyło niezłomnie, że upragniona wolność kiedyś nadejdzie. Ta wiara przekazywana była z ojca na syna. Ona nakazywała im pracować i żyć dla Ojczyzny, a jeśli zajdzie potrzeba, oddać dla niej życie. I tak było. Umierali na polach bitew, w więzieniach i na zesłaniu. Dlatego uroczyście obchodząc dzień 11 listopada jako święto narodowe, nie wolno nam o nich zapomnieć, a pamięć o ich poświęceniu winniśmy przekazywać naszym dzieciom i naszym wnukom. Tylko w ten sposób spłacimy dług wdzięczności wobec naszych przodków, którzy cierpieli i przelewali krew, aby Polska była **wolna** (...).

Piosenka: Marka Grechuty- *Wolność* [Źródło: <http://www.youtube.com/watch?v=7TVubx3fcZA>]

Narrator I:

Dziękujemy za uwagę.